**N^er 239.** ROK 1834. SOBOTA 18 PAŹDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Zlp. 12. miesięczne zlp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Łukasza Ewangielisty.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Bratomił.

# Gazeta Krakowska.

*OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.*

| Dzień | godz: | Barometr, do 0° R red w miarze Paryzkiey | Stopnie ciepła podług Reaumura | Therm. suchy | Wiatr | Stan Atmosfery | Zjawiska napowietrzne i różne uwagi. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 7 | 27" 3"586 | + 6°,4 | 2° 66 | Wschodni słaby | Pogoda z Chmurami | |
| 17 | 12 | 2, 308 | 17, 5 | 2. 77 | Pł. Wschodni średni | „ „ | |
| | 3 | 2, 010 | 17, 8 | 2, 80 | „ mocny | Pochmurno | |
| | 9 | 1, 602 | + 11, 2 | 4, 08 | Żaden | „ „ | Deszcz |

## Część Urzędowa.

Komornik sądowy uwiadamia publiczność, iż dnia 24 Października r. b. o godzinie 9ey ranney na Pod-Zamczu przy Krakowie pod L. 257, odbędzie się sprzedarz przez licytacyą stołu, skrzyni, magli, łożek, obrazów i t. p.; — tudzież wydzierżawienie na lat trzy dochodów z tegoż domu N. 257. — Chęć licytowania mający złożą vadium złp. 50. Warunki przed rozpoczęciem licytacyi ogłoszone zostaną.

Kraków 3 Października 1834 r.

*J. Słodkowski.*

## Część Polityczna.

KRAKÓW.

O środowém trzęsieniu ziemi większa część mieszkańców naszych niewiedziała; dopiero wczoray rozgłos obleciał wszystkie zakątki miasta, i z muchy zrobił się bawół! Niezliczone bayki i prognostyki weszły zaraz w obieg zwyczayny. — Między innemi niektórzy, nawet uchodzący przynaymniey za odczytanych, twierdzili, że to wszystko jest skutkiem komety Halleja, mającego przyjśdź w roku przyszłym, który już naprzód zrządził suszę tegoroczną i trzęsienie ziemi; cóż dopiero w przyszłym roku dziać się będzie? — Na te wszystkie dziecinne wnioski i trwogi, — odpowiada nam pewien uczony w dziennikach zagranicznych tak: »Nierozsądkiem byłoby, przypisywać stan tegorocznego lata komecie przyszłorocznemu Halleja.— W miesiącu lipcu tego roku był on oddalony od słońca na 145 milijonów mil; a po dziś dzień zbliżył się o jakie 80 milijonów. Żadne zbliżenie się jego, nawet w roku 1759 gdy już naybliżey jak tylko można, koło ziemi przechodził, niesprawiło szczególnéy zmiany w powietrzu. W ogólności kometa ten, zdaje się bydź lekką powietrzną istotą, którego massa, niezdaje się powierzchownéy odpowiadać wielkości.» —

Wczoray powiadano za rzecz pewną, że w Wieliczce, tego samego dnia i godziny, mocnieysze nieco dało się uczuć trzęsienie ziemi jak tu w Krakowie.

WIADOMOŚCI Z WCZORAYSZEY POCZTY.

*Warszawa* 12 *Października.* Woysko zebrane pod Warszawą, wczoray ukończyło

manewry; odbywało jeszcze rozmaite obroty woienne, a szczególniey naśladowanie walki dwóch woysk, które były pod dowództwem jenerała Tomofiejew i pułkownika Kocebue. JO. feldmarszałek, xże Warszawski ciągle był obecnym. O godzinie 4téy z południa nastąpiła uczta dana dla dostoynego wodza, przez jenerałów i dowódzców pułków oraz bateryi korpusu 3go, będącego pod dowództwem JW. jenerała jazdy, jenerała-adjutanta Rüdigera. Na błoniu między Warszawą, Powązkami i Wolą, postawiono ogromny namiot w kształcie owalnéy galeryi, ozdobionéy wewnątrz draperijami kolorów orderu *Dawcy zwycieztw S. Jerzego*; przeszło 200 osób zasiadło u stołu wzdłuż całego namiotu, którego jedna strona zupełnie otwarta, przedstawiała biesiadującym pole okryte ludem i znaczną część obozu, a lud widział wszystkie osoby siedzące przy stole. Muzyki pułkowe bez przerwy na przemian wykonywały celnieysze kompozycye dzisieyszych znakomitych mistrzów, szczególniey odznaczyły się, wybornem wykonaniem, orkiestra pułku Zabalkańskiego i trębacze pułku Witgenszteina. Z zadowoleniem wszystkich obecnych, spiewacy pułku Połockiego wykonywali śpiewy narodowe, zakończone igrzyskami tyle zaymującemi, że policzyć je można do nader przyjemnych. W ciągu tychże śpiewów i igrzysk, wykonali w sposobie dramatycznym naracyą z dziejów krajowych. Gdy się zmierzchło, cała galerija zajaśniała mnóstwem świateł, także rozległe błonia oświecono lampami i kagańcami, a w wielu mieyscach rozniecono ogniska, co nowy i uroczy sprawiło widok. W czasie uczty, JW. dowódzca korpusu wzniósł kielich za zdrowie xcia feldmarszałka; w téyże chwili zabrzmiały odgłosy wszystkich obecnych, rozniesione między wojowników okrywających błonie, a powtórzone wielokrotnie nawet w odległych częściach obozu przez rycerzy uwielbiających wodza wsławionego tylu świetnemi zwycięstwy. Xżę jegomość następnie spełnił na cześć walecznego 3go korpusu. Uczta trwała do póżna. Przy odjeździe xcia, ponowiono okrzyki na wszystkich mieyscach téy równie wspaniałéy jak przyjemnéy biesiady.

List JW. JX. Prażmowskiego, Biskupa Płockiego, pisany pod d. 12 Sierpnia 1834 roku do JW. Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowey Spraw Wewnę: Duch: i Oświecenia Publicznego. «Jaśnie Wielmożny Panie! Winienem złożyć JW. Panu wyraz nieskończoney mojey wdzięczności, żeś mi raczył wskazać prawą drogę, którey napróżno przez 3 lat szukałem, dla wynadgrodzenia ciężkości mego wykroczenia! Od początku występnego oburzenia przeciw Swiętey Osobie Nayjaśnieyszego Pana, który wstępując w ślady błogosławioney pamięci Poprzednika swojego, nieprzestawał zlewać łask swoich na nasz naród, cierpiało równie serce moje przywiązane do Monarchy, jak umysł przewidujący okropne z tego skutki. Przejęty ciągłą bojaźnią haniebney śmierci, przymuszony byłem przeciw uczuciom moim ustępować zapędowi rewolucyjnemu ile razy osobiście wezwany byłem, abym nieuległ okropnemu losowi. Działając przeciw woli mojey, wyznać muszę że wywykroczyłem, nie idąc za natchnieniem mojego sumienia, czego nieustannie żałuję! Jeżeli postępowanie moje złym przykładem dla kogo stać się mogło, pragnę to wynagrodzić, ninieyszem odwołaniem mojem, które upraszam Jaśnie Wielmożnego Pana, abyś raczył do publiczney podać wiadomości. Szczęśliwy będę, jeżeli to moje wyznanie natchnie i utwierdzi w drugich należną Tronowi wierność! Mam honor etc.» (*K. W.*)

---

### WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

*Alexandrya* 6 *Sierpnia*. Vice-król nasz, który tu wrócił, mało zważając na przepisy religii mahometańskiey, spija wina. St. Simonistów używa do wykonywania rozmaitych robót malarskich i rzeźbiarskich. Wreszcie

znayduje się tu mnóstwo uczniów St. Simonistów, malarzy, lekarzy, rysowników i rzeźbiarzy. Robotami mającemi na celu, aby Nil wylewem swoim zaymował większą przestrzeń kraju, kieruje Pan Linan, uczeń szkoły politechniczney paryzkiey, któremu przydano oyca Enfentina, naczelnika St. Simonistów i Pana Lambert. Do tych robót użyto w okolicy Rosette 7000, a w okolicy Damiette 5000 ludzi. Dzieło to ma bydź w 4 latach ukończone Monitor Egipski przestał wychodzić.

*Madryt* 20 *Września.* Onegdaysza gazeta tuteysza umieściła następujące postanowienie Królowey Rejentki, względem ogłoszenia północnych brzegów Hiszpanii za będące w stanie zamknięcia:

»Gdy doszło do mojey wiadomości, iż w kilku portach Europy ładują okręty w zamiarze dostarczenia broni, ammunicyi i potrzeb wojennych wszelkiego rodzaju dla fakcyi, która przerywa spokoyność tego królestwa, i mieszkańców jey podburza przeciw prawey ich monarchini; gdy oraz jednym z pierwszych moich obowiązków jest, utrzymać publiczną spokojność i bezpieczeństwo tronu, przeto bez nadwerężenia środków użytych dla obrony portów i brzegów, i przepisów objętych w królewskiem mojem postanowieniu z d. 21 Sierpnia r. b. wykonywając niezaprzeczone prawo, jakie nadaje mi obowiązek własnego utrzymania się, tudzież prawo narodów i zwyczay ciągle zachowywany, uznalem za rzecz przyzwoitą, imieniem mojey córki, Dony Izabelli II. po wysłuchaniu zdania mojey rady ministrów, postanowić, co następuje:

Art. 1) Brzegi północne Hiszpanii od przylądka Finisterre aż do rzeki Bidassoa, ogłaszają się za będące w stanie zamknięcia.

Art. 2) Okręty, któreby przeciw temu przepisowi działały, ulegną karom, jakie powszechne prawo morskie w takim razie stanowi.

Art 3) Móy pierwszy Sekretarz stanu udzieli ninieysze królewskie postanowienie ajentom dyplomatycznym i konsularnym dostoyney mojey córki, aby potrzebne ogłoszenie otrzymało, i aby nikt nie mógł wymawiać się niewiadomością.

Art. 4) Móy sekretarz ministerstwa marynarki wyda potrzebne rozkazy i instrukcye, aby postanowienie to było ściśle i należycie do skutku przywiedzionem.

Uwiadamiam WćPana o tém, abyś wydał stósownie rozporządzenia. (Następuje własnoręczny podpis Królowey.) Działo się w Pardo d. 16 Września 1831. Do Prezesa mojey rady ministrów.

(Mylnie więc doniósł Monitor Paryzki, iż tylko brzegi Biskai są ogłoszone za będące w stanie zamknięcia, gdyż według powyższego postanowienia, także północne brzegi Galicyi, Austryi i część prowincyi Burgos, przytykająca do morza, mają bydź także zamknięte).

Królewska akademia lekarska i chirurgiczna w Madrycie, oraz królewskie kollegium w San Carlos i junta lekarzy szpitalnych, zapytane względem cholery, a mianowicie względem jey zarazy, odpowiedziały jednomyślnie, iż choroby tey nie uważają za zaraźliwą, lecz za epidemiczną.

---

# Rozmaitości.

Przy wykopowaniach w Komposkola, gdzie niegdyś Wulci jedno z naymożnieyszych miast Etrurii stało, niedawno znaleziono piękną urnę prześliczney roboty, ozdobioną misternemi malowaniami i napisami. Znawcy utrzymują, że ta urna jest naypięknieyszym pomnikiem starożytności, jakiey dotąd we Włoszech nie było. Familija Kandelori na którey gruncie tę urnę znaleziono, ofiarowała ją Oycu S.

Dawnicy uczeni utrzymywali że teraźnieysi Grecy nie są potomkami dawnych Helenów, lecz professor Falmernier zwiedzający całą Grecyą, przekonał się iż istotnie są potomkami Helenów, znalazł bowiem nawet w niektórych mieyscach dawną grecką mowę.

Gazety francuzkie donoszą, że w krótce w Paryżu wystawioną będzie nowa Opera Majerbera, pod tytułem: *Hugonoci.* Rzecz do tey opery napisał Skribe, amatorowie teatru i wielbiciele *Roberta diabla*, spodziewają się iż ta opera uczyni wielki effekt.

Sąd kryminalny Oid Bayley w Londynie, niedawno skazał 3ch ludzi na śmierć, z których jeden ukradł list na poczcie a dway przywłaszczyli sobie zawierające się w nim assygnaty; spodziewają się, że Król zmieni karę śmierci na wieczne wygnanie.

Niedawno złodziey wysiedziawszy 5 lat w więzieniu w Bicetre, z takiegoż uwolnionym został; wracając do domu, niemógł wstrzymać pokusy do kradzieży, jakoż ukradł coś; schwytany na uczynku, znowu do tegoż więzienia w przeciągu kwadransa wrócił.

Między młodemi damami w Nauplii, które z elegancyi, piękności i ochoty do tańca słyną, wymieniają obok hrabiny Armansberg, Pannę Tabakapulo, smaczne dla tabaczników nazwisko.

Następujące główne dzieła sztuk pięknych w Rzymie są bliskie ukończenia; i tak: budowa kościoła Sgo Pawła przyprowadzona przez architekta Poleti. Kościół Ierracina przez professora Sarti. Obrazy dla kościoła S. Pawła kończy baron Kamucini i kawaler Agrikola; główne statuy dla tegoż kościoła kawaler Fabris i professor Tadolini; mnieysze statuy odrabiają młodzi artyści Quaszerini, Baini i Stochi. Oprócz tego kończy kawaler Fabris dla kościoła w Neapolu statuy Leona XIIgo i Tassa; professor Tenerani statuę kolosalną wyobrażającą Alfonsa Liguori, która stać ma w Watykanie i swoją prześliczną Psyszę, oraz nagrobek margrabiego Northampton; professor Rinaldi kończy nagrobek hr. Czini i statuę Ismeneusza dziewicy Orleańskiey. Kawaler Sola dyrektor hiszpańskiey akademii malarskiey, kończy gruppę wystawującą mordowanie niewiniątek przez Heroda. Belgiyczyk kończy gruppę wystawiającą potop świata; kawaler Silvant niezmordowanie pracuje nad restauracyą malowideł fresko Dominiczego w kościele S. Jerzego, a kawaler Kornelius kończy ogromny obraz wystawiający sąd ostateczny.

Pan de Lenox pracuje teraz na polach Elizeyskich, nad budową balonu, którego moc i trwałość, tym razem, zupełnie jest doświadczoną. 40tu robotników pracuje codziennie na zszywaniu tego ogromu i łódki, która ma unosić aż do obłoków nieustraszonego żeglarza powietrznego.

W bibliotece Dowe zachowują pamiętnik angielski o psalmach Dawida, drukowany na welinie. Ta książka szacowna, zdaje się, iż należała do sławnego Tomasza Morusa kanclerza Anglii, gdyż na okładce są wiersze łacińskie pisane, i podpisane przez niego. Według wszelkiego podobieństwa Morus miał to dzieło w swojem więzieniu nim mu głowę ucięto, i potem darował kapłanowi który mu towarzyszył w ostatnich chwilach.

Utworzyło się teraz w Paryżu pod zarządzeniem P. Kroazat Akademia Fryzerstwa, do którey mogą bydź przyimowani wszyscy zręczni fryziery, z prowincyi i z zagranicy.

Cały Paryż niezawodnie teraz spieszy dla widzenia nowego baletu *Burza*, układu Pana Korali, z muzyką P. Szneitzhoffer, dekoracye są Panów Cyceri i innych: wystawa tego baletu jest przepyszna, tańce, ubiory, dekoracye, lecz przedewszystkiém Panna Fanny Essler, zachwycająca tancerka, sprowadza więcey aniżeli cały balet.

---

# Doniesienie.